

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Mustafa KILLI*
Mustafa TAŞLIYAN**

ÖZET

İletişim, toplumların temelini oluşturan bir sistem, bireysel davranışları görüntüleyen ve etkileyen bir teknik, örgütsel ve yönetsel yapının düzenli işlemlerini sağlayan bir araç, sosyal süreçler bakımından zorunlu bir bilim ve sosyal uyum için gerekli bir sanattır. İletişim hem bireysel hem de örgütsel düzeyde her faaliyetin temelini oluşturmaktadır.

Bu çalışmada iş çevrelerinin nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak eğitim veren meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin ne olduğunun saptanması amaçlanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin; cinsiyet, yaş, gelir düzeyi, program, sınıf seviyesi, anne ve baba eğitim düzeyi, yaşanan yer gibi değişkenlerle iletişim becerileri arasında bir ilişkinin olup olmadığı araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, İletişim Becerileri, Meslek Yüksekokulu Öğrencileri

ANALYSIS OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS' COMMUNICATION SKILLS: A FIELD STUDY

ABSTRACT

Communication is a system which form the basis of community, a technic that affect the behavior of individuals, a tool that enables the orderly functioning of the organizational and administrative structure, a compulsory science in terms of social processes and an art that necessary for social cohesion. Communication is the basis of both individual and organizational activities.

Aim of this study, determine what is the level of communication skills of students who studying in vocational schools providing education in order to meet the needs qualified staff of the business community. In the study, relationships between communication skills and variables such as gender, age, income level, program, grade level, educational level of mother and father and residential is investigate.

Keywords: Communication, Communications Skills, Vocational School Students

GİRİŞ:

Bireyler hem sosyal hayatta hem de iş hayatlarında sürekli olarak başkalarıyla iletişim halindedir. İletişimin sağlıklı ve etkili bir şekilde kurulabilmesi için iletişim becerileri iyi durumda olmalıdır.

İletişim sözcüğü, latince kökenli bir sözcük olan ve “ortak kılma” anlamına gelen “communicare” fiilinden türetilen (Bakan ve Büyükbeşe, 2004:3), “communication” kelimesinin dilimizdeki karşılığı olarak kullanılmaktadır. Sosyal bir varlık olan insan, doğası gereği yaşamını diğer insanlarla beraber topluluk halinde sürdürür. Diğer insanlarla birlikte yaşamak ve işbirliği yapmak insanların birbirlerini tanımaları, birbirleriyle anlaşmaları, duygu düşünce ve fikirlerini paylaşmalarıyla gerçekleşmektedir. İşte tüm bunları sağlayan, insanları birbirlerine bağlayan ve gelişmelerine katkıda bulunan en önemli etkileşim süreci iletişimdir. (Tevrüz vd.1999). İnsanların birbirleri ile anlaşma süreci olan iletişimle ilgili yapılan tanımlar çok çeşitli ve farklıdır. İletişim, konuşan ve dinleyen kişinin, güdü, algı, eğilim ve tutumlarından oluşan, , insan davranışının oldukça karmaşık bir şekli olarak ifade edilmektedir (Durukan ve Maden,2010:60). İletişim, insanların toplu halde yaşamaya başlamalarından itibaren toplumsal etkileşimlerde rol oynayan sembolik mesajların karşılıklı olarak ulaştırılmasıyla, bazı anlamları aralarında paylaşmaları sürecidir (Durgun,2006:119)

İnsanlararası iletişim, bilgi, düşünce, duygu, tutum ve kanılarla, davranış biçimlerinin kaynak ile alıcı arasındaki bir ilişkileşme yoluyla bir insandan (insanlardan) diğerine (diğerlerine) aktarılması sürecidir (Yüksel, 2007:9).

İletişim gerek bireysel gerekse örgütsel bazda her faaliyetin temelini oluşturur. Örgüt açısından ele alındığında, iletişim insan vücudunu meydana getiren tüm organlar arasındaki iletişimi sağlayan sinir sistemi gibi, birimler arasındaki bilgi, veri ve anlayış aktarımına hizmet eden yatay ve dikey kanalların oluşturulmasını ifade eder (Şimşek, 2007:204). İletişimin en önemli etkilerinden biri ise koordinasyon özelliğidir. Örgütlerin işleyişindeki faaliyetler dikkate alındığında koordinasyonun ve iletişimin çok önemli etkilere sahip olduğu görülür (Eroğlu,2011:122). İşletme yöneticisi, başkalarına iş yaptırmak suretiyle amaçlara ulaşmaya çalışan kişi olduğuna göre, onun başarısı ve içinde faaliyet gösterdiği örgütün etkinliği üzerinde rol oynayan en önemli etkenlerden biri iletişim sürecidir (Şimşek vd.,2008:70). Meslek Yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin mezuniyet sonrası kamu ve özel sektöre ait örgütlerde çeşitli görevler üstlenecekleri göz önüne alındığında iletişim becerilerinin gelişmiş olması mesleki başarıları için önemli bir basamak oluşturacaktır.

Beceri sözcüğü, Türk Dil Kurumu'nun Büyük Türkçe sözlüğünde kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarıya ve bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırma yeteneği, maharet olarak tanımlanmaktadır. Pek çok beceri için temel oluşturan iletişim becerileri sözel olan ve olmayan mesajlara duyarlılık,

*Doç. Dr., KSÜ. İİBF, İşletme Bölümü

**Öğr. Gör., OKÜ. Bahçe Meslek Yüksekokulu

etkili olarak dinleme ve etkili olarak tepki verme biçiminde özetlenebilmektedir (Baker ve Shaw, 1987; aktaran Korkut,2005:143).

Sosyal beceriler arasında kabul edilen iletişim becerileri, birbiri ile ilişkili olan empati, sözlü ve sözsüz iletişim, dinleme becerisi, doğru geri ileti verme, beden dili kullanma gibi bir dizi beceriyi içinde barındırmaktadır (Özerbaş vd.,2007:125).

İletişim becerileri gelişmiş olan bireyler, kendilerini diğer bireylere doğru ifade edebilme ve onları doğru anlama imkanı bulacaktır (Gülönü ve Karcı, 2010:124). Kişinin mesleği ne olursa olsun, iyi iletişim becerisine sahip olması mesleki başarısının ön koşuludur.

2. Araştırmanın Amacı, Yöntem, Bulgular ve Yorum

2.1.Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın genel amacı, meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin ne olduğunu saptamaktır. Araştırmaya katılan öğrencilerin; cinsiyet, yaş, gelir düzeyi, program, sınıf seviyesi, anne ve baba eğitim düzeyi, yaşanılan yer gibi değişkenlerle iletişim becerileri arasında bir ilişkinin olup olmadığı araştırılmıştır.

2.2.Araştırmanın Yöntemi

Araştırma Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Bahçe Meslek Yüksekokulu'nun farklı programlarında öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerilerini çeşitli değişkenler açısından karşılaştıran bir çalışmadır.

Araştırmanın örneklemini İşletme Yönetimi, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Bilgisayar Programcılığı, Kimya Teknolojisi ve Gıda Teknolojisi programlarında 2011-2012 öğretim yılında öğrenim gören 1. ve 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrenci sayısı 257'dir. Araştırmada kullanılan anket formunun ilk bölümünde, karşılaştırmalı analizlerde kullanılmak üzere öğrencilere cinsiyet, yaş, gelir düzeyi, anne ve babanın eğitim düzeyi, yaşanılan yer gibi demografik değişkenlerini tespit etmeye yönelik sorular yöneltilmiştir. İkinci bölümde ise, bireylerin iletişim becerilerini nasıl algıladıklarını değerlendirmek amacıyla Korkut (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) kullanılmıştır. İBDÖ; "her zaman"dan "hiçbir zaman"a kadar derecelendirilmiş, 5'li likert tipi bir ölçektir. Toplam 25 anlatımdan oluşmakta olan ölçekte puanın fazla olması bireylerin iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdiklerini yansıtmaktadır.

Araştırmada elde edilen verilerin analizi, SPSS 16 (Statistical Packages for Social Sciences) programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde frekans analizi ve korelasyon testleri kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak seçilmiştir.

2.3. Bulgular Ve Yorum

Bu bölümde ilk olarak, anket katılımcılarına ait demografik değişkenlerin dağılımları sayı ve yüzdelerle tablolar şeklinde verilecektir. Daha sonra İBDÖ sonuçları anket katılımcılarının demografik değişkenlerine göre verilir, demografik değişkenlere göre iletişim becerilerinin farklılaşımını test etmek amacıyla gerçekleştirilen analiz

sonuçları sunulacaktır.

Anketin güvenilirliği ve ankete katılan öğrencilerin sorulara verdikleri cevapların iç tutarlılığını ölçmek amacıyla güvenilirlik analizi yapılmış ve iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) 0.78 olarak bulunmuştur. Cronbach's Alpha değerinin sosyal bilimler araştırmalarında 0.70'in üzerinde olması istenmektedir (Kızılgın, 2009:105). Bu sonuca göre anketin güvenilirlik derecesinin yüksek olduğu kabul edilebilir.

Ankete katılan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı Tablo 1.de verilmiştir. Tablo incelendiğinde ankete katılan 257 öğrenciden %61,9'unun (159 kişi) bayan, %38,1'inin (98 kişi) ise erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 1. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans (N)	Yüzde (%)
Bayan	159	61,9
Erkek	98	38,1
Toplam	257	100

Ankete katılan öğrencilerin yaş gruplarına göre dağılımı Tablo 2. de verilmiştir. Tablo incelendiğinde ankete katılan 257 öğrenciden %56,8'inin (146 kişi) 19-20 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Yaş Grupları	Frekans (N)	Yüzde (%)
18 ve altı	29	11,3
19-20	146	56,8
21-22	64	24,9
23 ve üstü	18	7,0
Toplam	257	100

Ankete katılan öğrencilerin anne eğitim düzeylerine göre dağılımı Tablo 3. de verilmiştir. Tablo incelendiğinde ankete katılan 257 öğrenciden %88,7'sinin (228 kişi) annelerinin ilköğretim düzeyinde eğitim almış oldukları görülmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin Anne Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı

Anne Eğitim Düzeyi	Frekans (N)	Yüzde (%)
İlköğretim	228	88,7
Lise	26	10,1
Önlisans	2	0,8
Lisans	1	0,4
Toplam	257	100

Ankete katılan öğrencilerin baba eğitim düzeylerine göre dağılımı Tablo 4. de verilmiştir. Tablo incelendiğinde ankete katılan öğrencilerin babalarının %63,4'ünün (163 kişi) ilköğretim düzeyinde, %32,3'ünün (83 kişi) lise düzeyinde eğitim almış oldukları görülmektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin Baba Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı

Baba Eğitim Düzeyi	Frekans (N)	Yüzde (%)
İlköğretim	163	63,4
Lise	83	32,3
Önlisans	6	2,3
Lisans	5	1,9
Toplam	257	100

Ankete katılan öğrencilerin Tablo 3. ve 4'te verilen anne-baba eğitim düzeyi oranlarına bakıldığında ilköğretim düzeyinde öğrenim oranlarının yüksek olduğu, yükseköğrenim düzeyinde öğrenim görenlerin oranının ise düşük olduğu gözlenmektedir. Tablo 5'te ankete katılan öğrencilerin kendilerinin ve ailelerinin algıladıkları gelir düzeyleri verilmiştir. Tablo incelendiğinde öğrencilerin gelir düzeyi algılamalarına göre %27,2'sinin (70 kişi) alt gelir, %70'inin (180 kişi) orta gelir ve %2,7'sinin (7 kişi) ise üst gelir düzeyinde oldukları görülmektedir.

Tablo 5. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Dağılımı

Gelir Düzeyi	Frekans (N)	Yüzde (%)
Alt	70	27,2
Orta	180	70,0
Yüksek	7	2,7
Toplam	257	100

Tablo 6'da ankete katılan öğrencilerin aileleri ile birlikte yaşadıkları yere göre dağılımları verilmiştir. Tablo incelendiğinde öğrencilerin %31,9'unun (82 kişi) köy-kasaba, %40,1'inin (103 kişi) küçük şehir ve %28'inin (72 kişi) büyük şehirlerde yaşadıkları görülmektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Dağılımı

Yaşadıkları Yer	Frekans (N)	Yüzde (%)
Köy-Kasaba	82	31,9
Küçük Şehir	103	40,1
Büyük Şehir	72	28,0
Toplam	257	100

Ankete katılan Bahçe Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin programlara göre dağılımları Tablo 7'de verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerin %21,8'i İşletme Yönetimi, % 22,2'si Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, %18,7'si Bilgisayar Programcılığı, %17,9'u Kimya Teknolojisi ve %19,5'i Gıda Teknolojisinde öğrenim görmektedir.

Tablo 7. Öğrencilerin Programlara Göre Dağılımı

Program Adı	Frekans (N)	Yüzde (%)
İşletme Yönetimi	56	21,8
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	57	22,2
Bilgisayar Programcılığı	48	18,7
Kimya Teknolojisi	46	17,9
Gıda Teknolojisi	50	19,5
Toplam	257	100

Tablo 8'de ankete katılan öğrencilerin sınıfları göre dağılımları verilmiştir. Tablo incelendiğinde öğrencilerin %54,1'inin (139 kişi) 1.sınıfta, %45,9'unun (103 kişi) ise 2.sınıfta oldukları öğrenim görmekte oldukları görülmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	Frekans (N)	Yüzde (%)
1.Sınıf	139	61,9
2.Sınıf	98	38,1
Toplam	257	100

Ankete katılan öğrencilerin ölçekteki anlatımlarla ilgili değerlendirmelerinin aritmetik ortalaması 4,25 olarak hesaplanmıştır. Bu ortalamaya göre öğrencilerin iletişim beceri düzeylerini yüksek olarak algıladıkları sonucu çıkarılmaktadır.

Öğrencilerin İBDÖ'de yer alan 25 anlatıma verdikleri puanların aritmetik ortalaması alınarak yapılan genel değerlendirmede cinsiyet değişkeninin öğrencilerin genel iletişim becerilerinde anlamlı bir farklılık ortaya çıkarmadığı görülmüştür. Ancak İBDÖ'de yer alan 25 anlatıma bayan ve erkek öğrencilerin yaptığı değerlendirmeler tek tek incelendiğinde, bazı anlatımlarda anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. "İnsanlara gerektiğinde yardım etmekten hoşlanırım" anlatımında bayan ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür (p=0,029;p<0,05). Tablo 9'da da görüleceği gibi bayan öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yardımsever oldukları sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 9. "İnsanlara gerektiğinde yardım etmekten hoşlanırım" anlatımı ile cinsiyet ilişkisi

İnsanlara gerektiğinde yardım etmekten hoşlanırım						
Cinsiyet	Her zaman	Genellikle	Bazen	Na-diren	Hiçbir zaman	Toplam
Bayan	108 (67,9)	43 (27,04)	7 (4,40)	1 (0,62)	0	159
Erkek	58 (59,2)	30 (30,6)	5 (5,1)	3 (3,06)	2 (2,04)	98
Toplam	166 (64,6)	73 (28,4)	12 (4,6)	4 (1,6)	2 (0,8)	257

Korelasyon Analizi

	Değer	P
Pearson's R	-,137	,029

İBDÖ'de yer alan "Yaşadığım olaylardaki coşkuyu her halimle başkalarına iletebilirim" anlatımında da bayan ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür (p=0,036;p<0,05). Tablo 10.da da görüleceği gibi bayan öğrencilerin yaşadıkları olaylardan duydukları coşkuyu paylaşmada erkek öğrencilere göre daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 10. “Yaşadığım olaylardaki coşkuyu her halimle başkalarına iletebilirim” anlatımı ile cinsiyet ilişkisi

Yaşadığım olaylardaki coşkuyu her halimle başkalarına iletebilirim						
Cinsiyet	Her zaman	Genellikle	Bazen	Na-diren	Hiçbir	Toplam
Bayan	61 (38,4)	49 (30,8)	39 (24,5)	7 (4,4)	3 (1,9)	159
Erkek	30 (30,6)	26 (26,5)	28 (28,5)	12 (12,2)	2 (2,04)	98
Toplam	91 (35,4)	75 (29,2)	67 (26,1)	19 (7,4)	5 (1,9)	257

Korelasyon Analizi

	Değer	P
Pearson's R	-,131	,036

Öğrencilerin İBDÖ’de yer alan 25 anlatıma verdikleri puanların aritmetik ortalaması alınarak yapılan genel değerlendirmede yaş değişkeninin öğrencilerin genel iletişim becerilerinde anlamlı bir farklılık ortaya çıkarmadığı görülmüştür. Ancak İBDÖ’de yer alan 25 anlatımla ilgili olarak yapılan değerlendirmeler incelendiğinde, bazı anlatımlarda yaş gruplarına göre anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. “İnsanlara karşı sıcak bir ilgi duyarım” anlatımında yaş grupları arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür (p=0,037;p<0,05). Tablo 11’de görüleceği gibi öğrencilerin yaş ortalaması yükseldikçe insanlara karşı daha sıcak bir ilgi duydukları sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 11. “İnsanlara karşı sıcak bir ilgi duyarım” anlatımı ile yaş ilişkisi

İnsanlara karşı sıcak bir ilgi duyarım						
Yaş Grupları	Her zaman	Genellikle	Bazen	Na-diren	Hiçbir zaman	Toplam
18 ve altı	7 (24,1)	14 (48,3)	5 (17,2)	3 (10,3)	0	29
19-20	54 (37,0)	60 (41,1)	24 (16,4)	6 (4,1)	2(1,4)	146
21-22	34 (53,1)	20 (31,3)	8 (12,5)	2 (3,1)	0	64
23 ve üstü	9 (50,0)	6 (33,3)	1 (5,5)	1 (5,5)	1 (5,5)	18
Toplam	104 (40,5)	100 (38,9)	38 (14,7)	12 (4,7)	3 (1,2)	257

Korelasyon Analizi

	Değer	P
Pearson's R	,130	,037

Öğrencilerin İBDÖ’de yer alan 25 anlatıma verdikleri puanların aritmetik ortalaması alınarak yapılan genel değerlendirmede gelir düzeyi değişkeninin öğrencilerin genel iletişim becerilerinde anlamlı bir farklılık ortaya çıkarmadığı görülmüştür. Ancak İBDÖ’de yer alan 25 anlatımla ilgili olarak yapılan değerlendirmeler gelir düzeyleri açısından incelendiğinde, “Arkadaşlarımla beraberken kendimi rahat hissedebilirim” anlatımında gelir grupları arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür (p=0,011;p<0,05). Gelir grupları arasında yapılan korelasyon testlerinde üst gelir grubuna mensup öğrencilerin oranı %2,7 (7 öğrenci) olduğundan bu grupta yer alan öğrenciler orta gelir grubuna dahil edilerek hesaplama yapılmıştır. Tablo 12’den de görüleceği gibi öğrencilerin gelir düzeyi yükseldikçe arkadaşları ile beraberken kendilerini daha rahat hissetleri sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 12. “Arkadaşlarımla beraberken kendimi rahat hissedebilirim” anlatımı ile gelir düzeyi ilişkisi

Arkadaşlarımla beraberken kendimi rahat hissedebilirim						
Yaş Grupları	Her zaman	Genellikle	Bazen	Na-diren	Hiçbir zaman	Toplam
Alt	24 (34,3)	26 (37,1)	17 (24,3)	2 (2,9)	1 (1,4)	70
Orta	91 (48,6)	68 (36,4)	24 (12,8)	2 (1,1)	2 (1,1)	187
Toplam	115 (44,7)	94 (36,6)	41 (16,0)	4 (1,5)	3 (1,2)	257

Korelasyon Analizi

	Değer	P
Pearson's R	,159	,011

İBDÖ’de yer alan “Yaşadığım olaylardaki coşkuyu her halimle başkalarına iletebilirim” anlatımında da alt ve orta gelir gruplarındaki öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür (p=0,029; p<0,05). Tablo 13.de görüldüğü gibi orta gelir grubundaki öğrencilerin alt gelir grubuna göre yaşadıkları olaylardan duydukları coşkuyu paylaşmada daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 13. “Yaşadığım olaylardaki coşkuyu her halimle başkalarına iletebilirim” anlatımı ile gelir düzeyi ilişkisi

Yaşadığım olaylardaki coşkuyu her halimle başkalarına iletebilirim						
Yaş Grupları	Her zaman	Genellikle	Bazen	Na-diren	Hiçbir zaman	Toplam
Alt	20 (28,6)	17 (24,3)	24 (34,3)	7 (10,0)	2 (2,8)	70
Orta	71 (38,0)	58 (31,0)	43 (23,0)	12 (6,4)	3 (1,6)	187
Toplam	91 (35,4)	75 (29,2)	67 (26,1)	19 (7,4)	5 (1,9)	257

Korelasyon Analizi

	Değer	P
Pearson's R	,136	,029

Öğrencilerin İBDÖ'de yer alan 25 anlatıma verdikleri puanların aritmetik ortalaması alınarak yapılan genel değerlendirmede, aileleri ile birlikte yaşadıkları yer değişkeninin öğrencilerin genel iletişim becerilerinde anlamlı bir farklılık ortaya çıkarmadığı görülmüştür. Ancak İBDÖ'de yer alan 25 anlatımla ilgili olarak yapılan değerlendirmeler yaşanılan yer açısından incelendiğinde, "Düşündüklerimi istediğim zaman anlaşılır biçimde ifade edebilirim" anlatımında anlamlı bir farklılık görülmüştür ($p=0,001;p<0,05$). Tablo 14'te de görüleceği gibi büyük şehirlerde yaşayan öğrencilerin köy-kasaba ve küçük şehirlerde yaşayan öğrencilere oranla düşündüklerini istedikleri zaman anlaşılır biçimde ifade edebildikleri sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 14. "Düşündüklerimi istediğim zaman anlaşılır biçimde ifade edebilirim" anlatımı ile yaşanılan yer ilişkisi

Düşündüklerimi istediğim zaman anlaşılır biçimde ifade edebilirim						
Yaşanılan Yer	Her zaman	Genellikle	Bazen	Na-diren	Hiçbir zaman	Toplam
Köy-Kasaba	28 (34,1)	31 (37,8)	20 (24,4)	2 (2,4)	1 (1,3)	82
Küçük Şehir	43 (41,8)	40 (38,8)	18 (17,5)	2 (1,9)	0	103
Büyük Şehir	42 (58,4)	23 (31,9)	6 (8,3)	1 (1,4)	0	72
Toplam	113 (44,0)	94 (36,6)	44 (17,1)	5 (1,9)	1 (0,4)	257

Korelasyon Analizi

	Değer	P
Pearson's R	215	,001

İBDÖ'de yer alan "Arkadaşlarımla beraberken kendimi rahat hissedebilirim" anlatımı ile yaşanılan yer arasında anlamlı bir farklılık gözlenmiştir. ($p=0,001;p<0,05$). Tablo 15'te de görüleceği gibi öğrencilerin yaşadıkları yer köyden kente doğru değiştikçe arkadaşları ile beraberken kendilerini daha rahat hissetleri sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 15. "Arkadaşlarımla beraberken kendimi rahat hissedebilirim" anlatımı ile yaşanılan yer ilişkisi

Arkadaşlarımla beraberken kendimi rahat hissedebilirim						
Yaşanılan Yer	Her zaman	Genellikle	Bazen	Na-diren	Hiçbir zaman	Toplam
Köy-Kasaba	29 (35,4)	33 (40,2)	17 (20,7)	2 (2,4)	1 (1,3)	82
Küçük Şehir	53 (51,5)	30 (29,2)	16 (15,5)	2 (1,9)	2 (1,9)	103
Büyük Şehir	33 (45,8)	31 (43,1)	8 (11,1)	0	0	72
Toplam	115 (44,7)	94 (36,6)	41 (15,9)	4 (1,6)	3 (1,2)	257

Korelasyon Analizi

	Değer	P
Pearson's R	,131	,035

Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin öğrenim gördükleri programlar göre iletişim becerileri açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri programda buldukları sınıf açısından yapılan analizlerde de herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin anne ve babalarının eğitim seviyesi ile sahip oldukları iletişim becerileri arasında da anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

SONUÇ

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Bahçe Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerilerinin incelendiği çalışmada, öğrencilerin kullanılan ölçekteki anlatımlarla ilgili değerlendirmeleri iletişim becerilerini iyi olarak algıladıklarını göstermektedir.

Bahçe Meslek Yüksekokulunda mevcut bulunan programlarda öğrenim gören öğrenciler arasında iletişim becerileri açısından herhangi bir farklılık görülmemiştir. Öğrencilerin sınıf seviyelerine göre de iletişim becerileri arasında farklılık görülmemiştir.

Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun anne-babalarının eğitim düzeylerinin ilköğretim düzeyinde olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ailelerinin eğitim düzeyleri ile iletişim becerileri arasında farklılık görülmemiştir.

Gelir düzeyleri açısından yapılan analizlerde orta gelir grubuna mensup öğrencilerin alt gelir grubuna göre arkadaşlarıyla beraberken kendilerini daha rahat hissettikleri ve yaşadıkları olaylardaki coşkuyu başkalarına iletebildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin aileleriyle birlikte yaşadıkları yere göre yapılan analizlerde kentlerde yaşayan öğrencilerin köy veya kasabada yaşayan öğrencilere göre düşündüklerini anlaşılır biçimde ifade edebildikleri ve arkadaşlarıyla beraberken kendilerini daha rahat hissettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Yaş değişkenine göre yapılan analizlerde 21 yaşından büyük olan öğrencilerin insanlara karşı sıcak bir ilgi duydukları sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyete değişkenine göre yapılan analizlerde bayan öğrencilerin erkeklere oranla daha yardımsever oldukları ve yaşadıkları olaylardaki coşkuyu başkalarına daha kolay ilettiklerini sonucuna ulaşılmıştır.

Meslek Yüksekokullarında İşletme Yönetimi, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programlarında Büro Yönetimi ve İletişim Teknikleri dersi, Bilgisayar Programcılığı programlarında ise Genel ve Teknik İletişim dersi verilmektedir. Kimya Teknolojisi ve Gıda Teknolojisi programlarının müfredatlarında ise iletişim ile ilgili herhangi bir ders bulunmamaktadır. Meslek Yüksekokullarındaki tüm programlarda iletişim ile ilgili bir ders okutulması öğrencilerin iletişim becerilerinin geliştirilmesinde fayda sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

BAKAN, İsmail ve BÜYÜKBEŞE, Tuba (2004), “Örgütsel İletişim ile İş Tatmini Unsurları Arasındaki İlişkiler: Akademik Örgütler İçin Bir Alan Araştırması”, Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi, Sayı:7, ss.1-30.

DURGUN, Serpil (2006). “Örgütsel İletişim ve Örgüt Kültürü”, Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt.3, Sayı.2, Aralık, ss.112-132

DURUKAN, Erhan ve MADEN, Sedat (2010). “Türkçe Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Üzerine Bir Araştırma”, Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, Sayı.1, ss.59-74

EROĞLUER, Kemal (2011), “Örgütsel İletişim ile İş Tatmini Unsurları Arasındaki İlişkiler: Kuramsal Bir İnceleme”, Ege Akademik Bakış Dergisi, c.11, s.1, ss.121-136.

GÜLÖNÜ, Sirel ve KARCI, Yasemin (2010), “İletişim Meslek Lisesi Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerinin İncelenmesi (Ankara İl Örneği)”, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, sayı.31, ss.123-140.

KIZGIN, Yıldırım (2009), “Tüketicilerin Kredi Kartı Marka Tercihlerinin Kümeleme Analizi ile İncelenmesi: Muğla Örneği” Celal Bayar Üniversitesi S.B.E. Dergisi, cilt.7, sayı.2, ss.93-110.

KORKUT, Fidan (1996), “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlilik ve Geçerlik Çalışmaları”, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 2(7), ss.18-23.

KORKUT, Fidan (2005), “Yetişkinlere Yönelik İletişim Becerileri Eğitimi”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28, ss.143-149

ÖZERBAŞ, Mehmet A. – BULUT, Mehmet – USTA, Ertuğrul (2007), “Öğretmen Adaylarının Algıladıkları İletişim Becerisi Düzeylerinin İncelenmesi”, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) Cilt 8, Sayı 1, ss.123-135

ŞİMŞEK, Şerif - ÇELİK, Adnan - AKGEMCİ, Tahir (2008), İşletme Becerileri Grup Çalışması, Ankara, Gazi Kitabevi.

ŞİMŞEK, Şerif (2007), Yönetim ve Organizasyon, Konya, Adım Matbaacılık.

TEVRÜZ, Suna - ARTAN, İnci - BOZKURT, Tülay (1999), Davranışlarımızdan Seçmeler (Örgütsel Yaklaşım), Beta Yayınları, İstanbul'dan aktaran İhsan Yiğit (2004), Örgütsel İletişim Açısından Bilişim Teknolojileri ve Bir Uygulama, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

TUTAR, Hasan (2009), Örgütsel İletişim, Ankara, Seçkin Yayınevi.

YÜKSEL, Haluk, A., (2007), Genel İletişim, Ed.Uğur